

PROGRAMOVÉ PRIORITY

PRO PARLAMENTNÍ VOLBY 2021

PIRÁTI A STAROSTOVÉ

VRAŤME ZEMI BUDOUCNOST

Tento stručný přehled programu Pirátů a Starostů pro sněmovní volby 2021 ztělesňuje změnu, kterou přinášíme.

Nechceme zbrojit na minulé války. Přitom umíme navázat na vše dobré, co z minulosti vzešlo. Stát totiž tvoříme my všichni. A naším úkolem je budovat stát, jenž umí sloužit, poskytovat bezpečí a zaručovat rovný přístup všem. Stát, který je moderní, rychlý, jednoduchý, pečující právě tak, aby to bylo příjemné a nesvazující. Stát, který je naším skutečným domovem. Stejně jako je jím vesnice či město, kde každý žijeme.

Piráti a Starostové v předloženém stručném přehledu programu nabízejí propojení dvou pohledů na svět, které se užitečně doplňují. Nemáme ambici splynout v jeden názorový proud či dojít ke shodě na všech tématech. Představujeme vám společnou vizi pro Českou republiku, která umožní obrátit naši zemi směrem k budoucnosti. I proto je heslem naší kampaně: Vraťme zemi budoucnost!

Celý program naleznete na webu www.piratiastarostove.cz

2021

PROGRAMOVÉ PRIORITY PRO PARLAMENTNÍ VOLBY 2021

KOALICE PIRÁTI A STAROSTOVÉ JE STŘEDOVÉ A PROTIKORUPČNÍ USKUPENÍ

Obsah

Obsah
Vedení a řízení státu
Finance a průhledné hospodaření
Zdravotnictví a zvládnutí epidemie
Školství, věda a sport
Spravedlnost a boj proti korupci
Klima a životní prostředí14
Zemědělství a krajina
Místní rozvoj a podpora regionů
Průmysl, podnikání a inovace
Digitalizace, efektivní veřejná správa23
Bezpečnost
Práce a sociální péče
Doprava a infrastruktura
Kultura a cestovní ruch
EU, zahraničí a obrana

VEDENÍ A ŘÍZENÍ STÁTU

[Zodpovídá: Jakub Michálek, Petr Gazdík]

PROFESIONÁLNÍ STÁT

Státní aparát je tu pro nás, ne my pro něj. Všem by nám měl být profesionálním služebníkem – pozorným, ale nenápadným, připraveným a pracovitým, uctivým a vlídným. Víc než dobrým sluhou je však často spíš zlým pánem, mnohdy navíc chaotickým. Potřebuje srovnat.

Dobrý sluha nesmí příliš obtěžovat tehdy, kdy si vystačíme bez něj. V případě potřeby by však měl poskytnout profesionální servis, který si u něj předplácíme. Zmodernizujeme služební zákon a dokončíme digitalizaci státní správy, aby pracovala vstřícně, kvalitně a efektivně.

Dobrý sluha ví, co dělá. Naučíme ho jednat na základě faktů a analýz, spojíme ho s odborníky. Posílíme krizové řízení při haváriích, pohromách, blackoutech a epidemiích. Zaúkolujeme ho dlouhodobými, předvídatelnými záměry investic široké politické podpory. Prioritou je příprava udržitelného plánu financí, který zabezpečí úroveň veřejných služeb i modernizaci země.

Dobrý sluha také chápe, že tu není sám. Politiku otevřeme slušné a konstruktivní spolupráci jak s občany či politickými protějšky, tak se světem. V Evropské unii chceme být hlasitým členem, který se aktivně zapojí do bezpečnosti, řešení globálních výzev i rozvoje ekonomiky.

Smysluplná rozhodnutí na základě faktů

- Stylem pokus omyl už stát dál řídit nejde. O zákonech a investicích rozhodujme chytře: na základě dat, jejich analýz a vyhodnocení pilotních projektů.
- Při Úřadu vlády vytvoříme Vládní analytický útvar. Útvar obsadíme špičkovými odborníky, kteří pomohou zajistit, že je připravovaná legislativa v souladu s odbornými poznatky a fakty a vychází z aktuálních dat situace v ČR.
- Velké projekty budou mít zpracovanou analýzu nákladů a výnosů, abychom se předem vyhnuli nepříjemným překvapením.
- Stát musí mít jednotnou, ucelenou a dlouhodobou strategii, která vychází z širší politické shody. Strategie se má
  promítat napříč ministerstvy a odrážet do jejich vnitřního chodu.

Propojení s lidmi a sousedy

- Je naší odpovědností se konstruktivně podílet na řešení společných výzev v Evropské unii. Předsednictví Česka v Radě EU v roce 2022 je příležitost, jak zlepšit obraz Česka v Evropě a aktivně přispět k řešení společných výzev: obnovy ekonomiky, podpoře a regulaci v oblasti digitalizace, životnímu prostředí, politice rozvoje regionů včetně rozhodování zdola, řešení vnitřních daňových rájů, výstavbě vysokorychlostních tratí, transparentnímu nakládání s evropskými dotacemi.
- Zavedeme projekty Otevřená vláda a Otevřená sněmovna, které umožní občanům, odborníkům z praxe a zájmovým skupinám transparentně připomínkovat legislativu.

Odpovědně

- Zařídíme, aby občané jedním kliknutím na internetu mohli sledovat, jak vláda plní program.
- Nominujeme do politických funkcí poctivé a kompetentní lidi, prosazujeme slušnost a respekt.
- Prosazujeme dobrovolný klouzavý mandát, aby se ministr mohl soustředit na vlastní resort.
- U nepolitických odborných funkcí budeme používat jako preferovanou možnost transparentní výběrová řízení.

RAZANTNÍ BOJ S KORUPCÍ

Ke korupci se stát staví jako lenoch k dietě. Prsí se, že začíná cvičit, a přitom po nocích tajně chodí do ledničky. Světlo z ní dopadá až za hranice: v žebříčku protikorupčního boje nás Rada Evropy zařadila na poslední místo. Nekalé hospodaření nás přitom stojí stovky miliard ročně!

Stovky státních miliard se točí v bludném kruhu. Vyrvat je zpět znamená přistoupit k němu ze všech stran – komplexními a praktickými nástroji, které fungují vyspělým zemím jako Británie či Nizozemí. Zprůhlednit hospodaření státu a změnit veřejné zakázky tak, aby nakupoval jen to potřebné a kvalitní. Zregulovat lobbing. Kontroly nasměrovat spíše na podvody než omyly.

Boj s hospodářskou kriminalitou bude úspěšný jen tehdy, když budou v převaze ti, kdo ho vedou. Proto je prioritní zákon na ochranu oznamovatelů korupce, zvýšení nezávislosti soudů a vedoucích státních zástupců, ale i postavení veřejnoprávních médií mimo politické vlivy.

Čeká nás spousta práce, jsme však připraveni. V Parlamentu to byli právě Piráti a Starostové, kteří nekalé hospodaření aktivně a ve spolupráci s odborníky řešily. Hodláme to dotáhnout.

Máme důslednou protikorupční strategii – viz dále body podle resortů:

- 1. Opatření pro transparentní hospodaření viz dále resort Finance
- 2. Tvrdý boj s korupcí a hospodářskou kriminalitou viz dále resort Spravedlnost
- 3. Důvěryhodné, předvídatelné a rychlé soudnictví viz dále resort Spravedlnost
- 4. Moderní služební zákon zaměřený na kvalitní služby občanům viz dále resort Digitalizace a veřejné správy
- 5. Zastavíme prorůstání státu oligarchy stanovíme vymahatelná pravidla střetu zájmů a zákon o lobbingu
- 6. Efektivní veřejné zakázky viz dále resort Místního rozvoje
- 7. Nezávislost médií veřejné služby viz dále resort Kultury
- 8. Řízení státu na základě faktů viz výše

FINANCE A PRŮHLEDNÉ HOSPODAŘENÍ

[Zodpovídá: Mikuláš Ferjenčík, Věslav Michalik]

Priority jsou pro nás kvalita veřejných služeb, udržitelnost veřejných financí a důchodů a potřebné tempo investic pro modernizaci země.

Rozpočtové priority

- 1. Připravíme podpůrný fiskální balíček pro postcovidový restart.
- 2. Chceme, aby dlouhodobé investice tvořily nejméně 10 % výdajů státního rozpočtu.
- 3. Zajistíme dlouhodobě 5 % HDP na vzdělávání financovaných ze státního rozpočtu.
- 4. Garantujeme prostředky na zákonnou valorizaci důchodů a financování sociálních služeb.
- 5. Budeme usilovat o navýšení prostředků na výzkum a vývoj na úroveň průměru zemí OECD.
- 6. Zajistíme spravedlivé financování místních a krajských samospráv úpravou rozpočtového určení daní s důrazem na zajištění financování oprav silnic.
- 7. Zabezpečíme předvídatelné financování armády s cílem naplňovat závazky vůči NATO.
- 8. Cílíme na 1 % státního rozpočtu na kulturu.
- 9. Deficit státního rozpočtu snížíme do roku 2025 pod 3 % HDP.

Uvědomujeme si nutnost hledat nové zdroje příjmů, abychom zmírnili dopady daňových změn provedených v roce 2020 na státní rozpočet a snížili tempo zadlužování. Zdroje:

- 1. Rychlejší růst ekonomiky (díky podpoře investic, lepšímu zapojení lidí na legální trh práce, reformě exekucí a insolvencí, vstupu do ERM II, což podpoří export)
- Zlepšení výběru daní (sladění výpočtů daní a pojistného a jednotný výběr, transfer pricing a nelegální praktiky optimalizace)
- Úspory a zvýšení efektivity na straně státu (spending review, skutečné využití podkladů od NKÚ, úspora na obsluze státního dluhu díky vstupu do ERM II),
- Osekání daňových výjimek (např. přehodnocení nulových sazeb u některých kapitálových příjmů, řešení daňových rájů v EU, vykazování zisků podle země původu),
- 5. Daňové zdroje (zdanění digitálních gigantů, zdanění těžby nerostných surovin a negativních externalit v oblasti životního prostředí, postupné zvýšení zdanění komerčních nemovitostí, zdanění prodeje konopí),
- 6. Vyšší dividendové příjmy státního rozpočtu díky efektivnějšímu fungování státních firem.

Další daňové změny

- Valorizace slevy na poplatníka
- Zohlednění zkrácených úvazků v reformě daní z příjmu
- Zohlednění reinvesticí ve zdanění právnických osob včetně výzkumu

Stabilní systém férových důchodů

- Díky zefektivněním daňového systému i chodu státu zajistíme zdroje pro důstojné základní důchody a dlouhodobou stabilitu důchodového systému.
- Garantujeme seniorům, že nesnížíme důchody ani jejich zákonnou valorizaci.

- Důchod by se měl skládat ze dvou hlavních složek: základní garantovaná složka, jejíž výše by měla reflektovat požadavky
  na důstojnost života ve stáří i finanční možnosti státu, zásluhová složka, která bude vycházet z odvodů do systému.
- Každý bude moci zjistit, jaká je předpokládaná výše jeho důchodu.
- Snížíme platby na sociální pojištění lidem, kteří pracují i v důchodovém věku. Přesluhování či částečná práce i v důchodu se musí vyplatit.
- Připravíme zřízení státního nebo veřejnoprávního fondu, kde si budou moci lidé dobrovolně spořit nad rámec povinného sociálního pojištění.
- Zefektivníme spoření ve třetím pilíři snížením poplatků za správu aktiv.
- Budeme motivovat k postupnému čerpání prostředků formou dlouhodobé renty.

Transparence hospodaření a státních firem

- Zavedeme jednotnou veřejnou evidenci dotací ve veřejném sektoru.
- Ministerstva budou mít rozklikávací rozpočet na webu.
- Předložíme zákon o řízení a kontrole ve veřejné správě s jasným nastavením odpovědnosti vedení za schvalovací
  postupy s vymahatelnou osobní odpovědností a audity.
- Posílíme kapacity NKÚ, rozšíříme jeho působnost (včetně státních firem) a zavedeme výkonnostní audity, koordinaci kontrol a opatření proti nadměrné kontrolní zátěži a zneužívání.
- V souladu s mezinárodními doporučeními zlepšíme transparentnost, veřejnou i akcionářskou kontrolu v podnicích ovládaných státem včetně pravidel pro obsazování manažerských a kontrolních orgánů.
- Zavedeme vlastnickou politiku státu v nominačním zákoně a nastavíme vyšší laťku a lepší podmínky pro výbor pro
  nominace. U dozorčích rad a dalších nepolitických odborných funkcí budeme používat jako preferovanou možnost
  transparentní výběrová řízení.

ZDRAVOTNICTVÍ A ZVLÁDNUTÍ EPIDEMIE

[Zodpovídá: Josef Pavlovic, Karel Zitterbart]

Systémová opatření proti pandemii

Po všem tom trápení s Covidem stát pořád nemá efektivní systém pro pružné zvládání pandemie. Vybudujme ho a skoncujme s plošnými omezeními!

- Vybudujeme efektivní systém pro zvládání pandemie s důrazem na trasování, testování, očkování.
- Vytvoříme funkční odbornou základnu pro rozhodování vlády.
- V případě pokračující pandemie okamžitě realizujeme kroky k masivnímu testování a navýšení kapacit pro efektivní trasování.
- Připravíme scénáře a plány pro případ další vlny koronaviru či potřebu upravené vakcíny a připravíme záložní kapacity pro tyto scénáře.
- Reformujeme systém ochrany veřejného zdraví, tak že definujeme dlouhodobou vizi systému ochrany zdraví veřejnosti na základě zkušeností ze současné pandemie a zahraničních vzorů – na toto ustanovíme zvláštní pracovní skupinu.

Mnohem kratší cesta k léčbě

Pacientům zkraťme cestu, doktorům šetřeme čas. Přebujelá byrokracie do moderního zdravotnictví nepatří.

- Kvalitní zdravotní péče bude dostupná pro všechny občany, co nejblíže jejich domovům. Dostupnost a kvalita bude systematicky sledována, vyhodnocována a podporována účelným financováním a vytvořením lepších pracovních podmínek pro zdravotníky.
- Zavedeme elektronické žádanky, což zeefektivní využívání specializované péče a také umožní měření čekacích dob
- Stanovíme základní síť nemocnic zajišťujících dostupnost urgentní péče, podpoříme udržitelnou roli ostatních nemocnic.
- Připravíme odpovídající úhrady nákladově efektivních telemedicínských zdravotních služeb.
- Vytvoříme nástroje pro vhodné financování domácí péče zajišťující její dostupnost a propojení se sociálními službami

Propojení dat v zájmu zdravotníků i pacientů

- Dejme do rukou pacientů kontrolu nad jejich zdravotními daty. Ukončeme zbytečná vyšetření a předepisování zbytečných léků.
- Zdravotní péče bude dostupnější díky kratším čekacím lhůtám na operace. Přístup k lékařským záznamům bude důkladně zabezpečený a kvalita zabezpečení bude průběžně kontrolovaná. Pomocí chytrého propojení dat se sníží administrativa, zdravotníci budou pečovat a léčit, ne papírovat.
- Budeme spolupracovat na kvalitní podobě zákona o elektronizaci zdravotnictví, který je ve Sněmovně. Nad
  rámec již vznikající legislativy připravíme připojení do Portálu občana, aby občané měli kontrolu nad svými
  daty a zpracujeme koncepci kyberbezpečnosti v nemocnicích.

Podpora zdravého životního stylu

Každý ať se rozhodne, jestli chce žít zdravě. Ať k tomu ale má dost informací. Ty, kdo upřednostní zdraví, podporujme. Státu se to vyplatí.

- Lidé budou mít dostatek informací, vůle a podpory státu, aby přizpůsobili svůj životní styl snaze dožít se delšího věku ve zdraví. Preventivní programy pro fyzické i psychické zdraví budou srozumitelné, přehledné a snadno dostupné.
   Zvýší se počet let prožitých ve zdraví.
- Umožníme zdravotním pojišťovnám aktivní podporu zdravého životního stylu a účasti na prevenci. Pomocí vhodně
  cílených informací občanům, motivačního systému úhrad pro zdravotníky a bonusů pro občany zvýšíme účast na preventivních prohlídkách a motivaci občanů ke zdravému životnímu stylu. Mimo jiné takto podpoříme odvykání od kouření.

Duševní zdraví jako priorita

Péče o duševní zdraví, včasná léčba a vhodná prevence umožní plnohodnotný život a zapojení do společnosti spoustě lidí i jejich okolí.

- Naším cílem je společnost, ve které bude duševní zdraví prioritou a péče o duševní zdraví nebude stigmatem. Prevence
  a dostatečná síť pomoci povede ke snížení počtu a délky hospitalizací a rychlejšímu zotavení. Lidé se zkušeností
  s duševním onemocněním povedou plnohodnotný život.
- Prosadíme legislativní ukotvení psychoterapie do českého právního systému, což způsobí její větší dostupnost, a umožníme, aby psychoterapie fungovala i v sociálních službách a ve školství.

Vyvážená politika v návykovém chování a zdaněné konopí

Řešením návykového chování je politika založená na snižování rizik, pomoci a rozumné regulaci.

- Náš přístup prevence a snižování rizik v politice závislostí povede ke snížení negativních dopadů na společnost
  i jednotlivce.
- Téma závislostí uchopíme komplexně, zaměříme se nejen na nelegální návykové látky, ale také na alkohol, tabák, léky, hazardní hraní a další nelátkové závislosti.
- Prosadíme multioborové zaměření služeb a systémová řešení, protože problematika návykového chování není doménou
  jednoho oboru, ale zahrnuje sociální, zdravotní, právní a mnohá další hlediska.
- Zřídíme pozici vládního zmocněnce pro problematiku návykového chování.

Ilegální konopí stojí miliony na represi a miliardy tam, kde by šlo zdanit. Je přístupnější mladistvým a nedostupné pro léčbu. Zvažme to!

- Zákaz konopí nás ročně stojí miliardy korun, ale nesnižuje poptávku a nevede k omezení černého trhu. Proto nechrání veřejné zdraví ani nebrání prodeji konopí mladistvým. Kvůli prohibici stát z konopí nemá ani korunu a za 8 let pacientům nezajistil vhodné lékové formy.
- Regulací trhu s konopím ročně ušetříme miliony korun za represi. Omezíme černý trh a z něj plynoucí přístup mladistvých ke konopí. Dospělým uživatelům se dostane ochrany spotřebitele, na jakou jsou zvyklí u běžných produktů.
- Zdanění komerčně distribuovaného konopí přinese 4 miliardy, čímž stát získá finanční prostředky např. k dofinancování zdravotní péče.

ŠKOLSTVÍ, VĚDA A SPORT

[Zodpovídá: Daniel Mazur, Petr Gazdík]

Výuka žáky připraví na život a bude je bavit

Svět je jiný než před půlstoletím, ale výuka ve školách skoro pořád stejná. Změňme ji tak, aby byla užitečná a současně pro žáky přitažlivá.

- Zajistíme, aby škola naučila každého žáka minimálně to, co bude pro uplatnění v moderní společnosti určitě potřebovat: správně porozumět textu, srozumitelně se vyjadřovat, umět komunikovat v cizím jazyce, ovládat matematiku potřebnou v životě, umět se správně rozhodovat, kriticky hodnotit informace, řešit praktické problémy. Nadto škola nabídne každému žákovi možnost rozvíjet jeho další nadání a zájmy.
- Podpoříme sdílení inovací a dobré praxe mezi školami i ze zahraničí. Posílíme pedagogický výzkum, jenž pomůže vyhodnotit efekt inovativních postupů a usnadní tvorbu návrhů a doporučení.
- Podpoříme tvorbu a rozvoj didaktických postupů, které umožní vzdělávání různorodých kolektivů. Zároveň posílíme důraz
  na poskytování zpětné vazby žákům ve výuce tak, aby byl v maximální možné míře rozvíjen potenciál každého žáka.
- Zrevidujeme nastavení přijímacích zkoušek na SŠ i maturity. Bude kladen větší důraz na schopnost řešit praktické
  problémy s využitím různých zdrojů a nástrojů. Připravíme návrh na nahrazení "státní maturity" zkouškou ze zvládnutí
  středoškolského minima, kterou by bylo možné složit kdykoliv v průběhu studia.
- O všech návrzích budeme diskutovat s širokou i odbornou veřejností, vyjdeme ze zahraničních příkladů dobré praxe.

Kvalitní učitelé a dobré školy

Ulehčeme školám od papírování a dejme učitelům prostor k dalšímu rozvoji. Kde jsou kapacity škol nedostačující, musí být vytvořeny nové.

- Navrhneme systém profesního růstu s cílem podpořit celoživotní vzdělávání učitelů a ředitelů škol. Propojíme ho se systémem odměňování. Do přípravy zapojíme lidi z praxe.
- Rozšíříme online vzdělávací nabídku, nabídku semestrálních kurzů a dlouhodobějších programů. Připravíme nástroje
  pro průběžné vyhodnocování jejich kvality.
- Napomůžeme ke sdílení dobré praxe mezi školami. Vytvoříme podmínky pro spolupráci škol včetně zajištění hospitací, náslechů, zapojení do výuky u kolegů z jiných škol, sdílení personálních kapacit, učebních prostor, zázemí škol apod.
- Zrevidujeme, jaké informace jsou po školách požadovány a zda jsou skutečně užitečné. Zaměříme se na identifikaci
  a odstranění duplicitních údajů požadovaných po školách. Školy dostanou k dispozici aplikace, které připraví data
  v požadovaném formátu k odeslání (z matriky, účetnictví).
- Vyčleníme část peněz na zkvalitnění prostorových podmínek, navyšování kapacit či budování nových základních škol
  tam. kde nabídka není dostatečná.
- Zaměříme se na dostupnost vzdělávání. Zjistíme, co brání přístupu ke vzdělávání, a navrhneme kroky pro odstranění bariér. Podpoříme rozšíření nabídky volitelných předmětů a umožníme studentům získat dílčí profesní kvalifikaci již v průběhu studia.

Pohyb a sport pro všechny

Peníze určené na sport rozdělujme sportovně. Podpora klubů bude transparentní a přímá. Přednostně půjde na volnočasový sport dětí a mládeže.

- Sportovní dotace budou dále rozdělované sportovním klubům přímo a transparentně. Peníze půjdou za aktivně sportujícími členy bez ohledu na účast ve svazech a svazových soutěžích. Stát bude intenzivně podporovat sportování dětí a mládeže a vypracuje jasnou strategii sportu.
- Zajistíme digitalizaci a propojení databází klubů a databází sportovců, výsledná databáze bude ve správě státu (ministerstev).
- Přestavíme Národní sportovní agenturu ve funkční organizaci, která bude rozdělovat dotační finance oddílům transparentně.
- Představíme Strategii pohybové gramotnosti, která stanoví cíle pro rozšíření a zvýšení kvality vedení pohybových aktivit dětí a mládeže v rámci škol (počínaje mateřskými) a volnočasových organizací.
- Podporou spolupráce sportovních oddílů se školami zlepšíme vedení dětí a mládeže ke zdravému pohybu.

Výzkumem a inovacemi na světovou úroveň

Český výzkum může patřit k světové elitě. Stačí mu vytvořit podmínky. Dejme mu průhlednou a stabilní podporu s důrazem na hodnocení kvality.

- Naším cílem je, aby aby v mezinárodním srovnání mělo Česko stabilně aspoň 1 instituci v první stovce pozic v žebříčcích výzkumu i v inovacích a dále polepšit si také v celkovém srovnání výzkumných institucí, výzkumu i inovací.
- Budeme pokračovat v trendu financování výzkumu na základě hodnocení silných a slabých stránek vědních oborů ČR v porovnání se světovým standardem pomocí tzv. Metodiky 2017+.
- Nasměrujeme míru institucionální podpory výzkumu na veřejných vysokých školách a veřejných výzkumných institucích k 60 %, ostatní zdroje budou v grantech.
- Posílíme Radu vlády pro výzkum, vývoj a inovace. Pod její koordinací sjednotíme procesní pravidla dotačních programů
  napříč národním financováním tak, aby u všech hodnocení kvality odpovídala standardům států západní a severní EU.
- Zajistíme, aby vědecké články z výzkumu realizovaného za veřejné peníze byly veřejně dostupné a zdarma využívané.

SPRAVEDLNOST A BOJ PROTI KORUPCI

[Zodpovídá: Jakub Michálek, Stanislav Polčák]

Férový systém exekucí pro dlužníky i věřitele

- Exekuce má vést k naplnění závazku, ne k celoživotnímu prokletí. Zaveďme férový systém, který ulehčí jak dlužníkům, tak i věřitelům a státu. Zavedeme místní příslušnost exekutorů podle principu 1 dlužník = 1 místně příslušný exekutor v kraji. Exekutora bude určovat krajský soud dle automatického klíče. Tímto způsobem dojde i k slučování všech exekucí dlužníka pod jednoho exekutora.
- Zkrátíme dobu insolvenčního řízení na 3 roky.
- Připravíme lepší regulaci půjček, aby spotřebitelé opravdu přehledně věděli, k čemu se upisují a jaké z toho
  mohou vzejít následky, a úvěrové smlouvy na dálku kontrolovala ČNB.

Tvrdý boj s korupcí a hospodářskou kriminalitou

Kdo krade, musí se bát. Kdo po něm jde, bát se nesmí. Zostřeme boj s hospodářskou kriminalitou a uhlídejme si desítky miliard ročně.

- Zajistíme maximální nezávislost státních zástupců. Spravedlnost musí dosáhnout i na ta nejvyšší místa.
   Změňme systém výběru a odvolávání státních zástupců, který je zbaví politických tlaků. Zavedeme pevně daná funkční období 7 až 10 let a transparentní výběrová řízení na místa vedoucích státních zástupců a pravidla pro jejich odvolatelnost. Neumožníme vládě odvolat nejvyššího státního zástupce bez důvodů a kárného řízení.
- Schválíme nový trestní řád. Zanalyzujeme průtahy a obstrukce v trestním řízení a výsledky promítneme
  do nového trestního řádu. Zmodernizujeme vyšetřování kauz. Prosadíme nový trestní řád, který přinese
  kriminalistům a státním zástupcům moderní nástroje a zrychlí rozkrývání kauz při plném zachování záruk
  spravedlivého procesu pro obhajobu.
- Ochráníme oznamovatele korupce a protiprávního jednání. Odmítáme ospravedlňování korupce s tím, že její oznámení by bylo bonzáctvím.
- Připravíme motivační podmínky pro práci policie včetně adekvátního platového ohodnocení.
- Rozšíříme možnosti vyžadovat podklady týkající se podezřelých případů praní špinavých peněz a daňových úniků při zachování smyslu daňové a profesní mlčenlivosti a záruk proti zneužití.

Důvěryhodné, předvídatelné a rychlé soudnictví

- Svižnější soudy digitalizací spisů. Je 21. století a účastníci musí kvůli svému spisu na soud? Zaveďme elektronický, ať do něj nahlíží třeba z domova. Snadnější pro všechny! Prosadíme postupný přechod na digitální spis na soudech, podobně jako v Německu či Rakousku.
- Také vás vytáčí, kolik případů si tu soudy přehazují jako brambor, dokud nevychladne? Zaveďme standardy, které posílí důvěryhodnost justice. Zpřístupníme statistiky o rozhodovací činnosti soudů a soudců v dané agendě, aby bylo možné srovnání rychlosti, míry potvrzení rozhodnutí a zvolených přístupů. Stanovíme cíle pro podíl případů, které mají být vyřešeny v daném časovém období.
- Po odborné diskusi zavedeme systém kvality v soudnictví, přijmeme kompetenční model, etický kodex a požadavky na soudce.

Účinnější věznice i alternativní tresty

Česko má obrovskou recidivu 70 %, i když vynakládáme desítky miliard na vězeňskou populaci.

- Trestaní budou vedeni k nápravě, práci a odškodnění oběti. Zlepšíme fungování alternativních trestů: domácí vězení (náramky), 00P a peněžité tresty.
- Zpřístupníme odsouzeným služby usnadňující návrat do společnosti, např. pomoc s obstaráním bydlení či zaměstnání nebo se splácením dluhů. Zavedeme standard přípravy na propuštění, který se dnes v řadě věznic diametrálně liší. Zřídíme další otevřené věznice.

Rovnoprávné sňatky

Každý máme mít rovná práva. I právo sňatku s tím, koho milujeme. Umožníme osobám stejného pohlaví uzavírat rovnoprávné sňatky. Kohokoli třetího to neomezí. Naopak to zlepší život tisícům párů i dětí.

Ošetření zranitelných míst v ústavě

Ústava je nedotknutelná. Právě proto ale potřebuje citlivou revizi některých formulací. Ukotvěme její body, ať je zase závazná pro všechny.

- Po téměř 30 letech si Ústava ČR zasluhuje širší politickou a odbornou debatu nad dílčími změnami. Jako červená nit se všemi diskutovanými body vine požadavek na ochranu vyváženosti systému a nezávislosti klíčových demokratických institucí, ovšem při důrazu na efektivitu vládnutí.
- Prohozením 2. a 3. pokusu o sestavení vlády mezi prezidentem republiky a předsedou Sněmovny ulehčíme vzniku legitimní vlády s důvěrou Sněmovny.
- U jmenování členů bankovní rady České národní banky zavedeme nutný souhlas Senátu.
- Zpřesníme roli prezidenta u jmenování soudců, velvyslanců a profesorů.
- Prosadíme efektivní rozdělení pravomocí mezi zastupitelstvo a exekutivní orgány, případně i možnost přímé volby starostů menších obcí.

KLIMA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

[Zodpovídá: Lukáš Blažej, Jan Farský]

Důraz na klima

Rok od roku je to horší: vyprahlá půda a vysychající lesy, stagnace úrody, ale i těžký vzduch ve městech a rozpálená centra. Planetu máme jen jednu.

- Budeme plnit klimatické cíle Pařížské dohody.
- Evropské miliardy efektivně využijeme pro modernizaci energetiky, dopravy a průmyslu a k přechodu na oběhové hospodářství.
- Směřujme ke konci spalování uhlí k roku 2033 při spravedlivé transformaci uhelných regionů.
- Vhodnou regulací a daňovým zvýhodněním podpoříme chytré měření a sítě, rozvoj decentralizovaných, komunitních nízkoemisních energetik a připravíme přechod na nízkoemisní teplárenství. Legislativně umožníme realizaci nejnovějších trendů a inovací (akumulace, flexibilita, vodík). Připravíme efektivní financování energeticky úsporných renovací budov a provozů.
- Podpoříme rozvoj nákladní železniční dopravy, aby bylo možné na ni převést významnou část dopravy kamionové.
- Legislativně podpoříme rozvoj bezmotorové i sdílené mobility. Vytvoříme motivační podmínky pro větší využívání veřejné dopravy. Obcím a krajům poskytneme maximální podporu v jejich snažení.
- Upravíme daně tak, aby byla podpořena recyklace a opakované použití, např. u obalů, a naopak více zatížíme využití základních surovin u vybraných výrobků. Tím dále podpoříme přechod na oběhové hospodářství.
- Upravíme pravidla dotací do zemědělství tak, aby skutečně podporovala adaptaci na klimatickou změnu. Vytvoříme systém pozitivní motivace vlastníků lesů pro potřebnou přeměnu lesů směrem k zajištění podmínek pro přirozenou obnovu a odolnost lesů.
- Omezíme betonování a odvodňování krajiny, zabráníme kanálu Dunaj-Odra-Labe.
- Připravíme plán dosažení klimatické neutrality státních úřadů do roku 2035. Státní instituce půjdou příkladem.
- Do stavebního zákona prosadíme povinnost při územním plánování posuzovat jeho soulad s plány na zmírňování klimatické změny a s adaptací na ni.
- Podpoříme zavedení uhlíkového cla na evropské úrovni. Tím přispějeme nejen k ochraně klimatu, ale i k narovnání tržních podmínek pro evropský průmysl.

Mírnější vedra ve městech

Letní dny ve městech jsou peklo. Pojďme horku čelit chytrým snižováním teploty: vodními toky, zelení, zužit-kováním dešťů.

- Pro nové stavby a rekonstrukce stanovíme ve stavebním zákoně povinné prvky modro-zelené infrastruktury nebo jejich podíl.
- Formou dotací podpoříme budování zelené a modré infrastruktury na veřejných prostranstvích.
- Zasadíme se o efektivní řešení na zasakování a využití dešťové vody a šedé vody na zalévání městské zeleně nebo ve veřejných budovách.
- Zvýšíme ochranu solitérních stromů i stromořadí v obcích.
- Efektivně využijeme podporu z EU, která považuje adaptaci na klimatickou změnu za jedno z prioritních témat.

Kvalitní pitná voda pro každého

Naše země vysychá. Zastavme plýtvání vodou, aniž bychom ji zdražovali. Chraňme zdroje, hledejme nové, zásobujme šetrně.

- Zrevidujeme stávající zdroje pitné vody, aby nedocházelo ke znečišťování. Jejich ochranná pásma zaneseme
  do centrální evidence zemědělské půdy. Zajistíme hydrogeologické průzkumy, aby se vzájemně negativně
  neovlivňovaly sousední zdroje vody.
- Podpoříme omezení hnojiv a pesticidů, které negativně ovlivňují kvalitu pitné vody.
- Podpoříme úspory vody a zavedení její recyklace, např. v průmyslu, zemědělství, ve veřejných budovách a domácnostech.

Čistší životní prostředí

Tady jde o zdraví! Donuťme znečišťovatele přijmout čistší alternativy. Sobě prodloužíme kvalitní život, dětem zajistíme zdravější dětství.

- Urychlíme likvidace starých zátěží podle platných ekologických smluv.
- Podpoříme výzkum v oblasti vztahu životního prostředí a veřejného zdraví a zajistíme zapracování jeho výstupů do legislativy a praxe.
- Zajistíme kvalitní veřejně přístupný online monitoring stavu všech složek životního prostředí (ovzduší, povrchové a podzemní vody, radon, půda a biodiverzita). Zajistíme nepřetržité vyhodnocování naměřených parametrů a vytvoříme plán a systém včasného varování pro případné krizové situace.
- Zajistíme možnost veřejnosti podílet se na rozhodování o svém okolí ve stavebních a dalších řízeních.

Snížení množství odpadů oběhovým hospodářstvím

Jsme zavaleni odpadem. Na skládkách nám hnije využitelný materiál. Zamezme plýtvání, recyklujme, přejděme na oběhové hospodářství!

- Navrhneme zvýhodnit na trhu výrobky na základě analýzy jejich životního cyklu (LCA). To umožní podpořit
  opakovatelně použitelné obaly jako alternativu k jednorázovým plastům.
- Snížíme sazbu DPH na recyklované výrobky a recykláty.
- Budeme prosazovat zavedení daně na vybrané výrobky ze základních surovin, která dopadne na výrobce.
- Snížíme dotace garantovaných výkupních cen elektřiny z biomasy pro provozovatele zemědělských bioplynových stanic (BPS), aby byli motivováni vstoupit na trh zpracování bioodpadů a gastroodpadů.
- Postupně snížíme maximální povolené podíly cíleně pěstované biomasy.

Živější příroda

Z krajiny mizí tisíce druhů živočichů a rostlin. Je na čase změnit styl, jakým stát přistupuje k ochraně přírody.

- Rozšíříme ochranu půdního fondu, např. i na další typy pozemků.
- Státní podniky dostanou zadání spravovat okolí řek, silnic a železnic vstřícně k přírodě a přitom bez prodražování nebo ohrožení bezpečnosti.
- Prosadíme aktualizaci seznamu chráněných druhů a jasná pravidla pro jejich zařazování.
- Zrychlíme realizaci záchranných programů pro nejcennější druhy.
- O těžbě dřeva v národních parcích nesmí rozhodovat finance správy parků zbavíme závislosti na prodeji dřeva.
- Vyhlásíme nová chráněná území podle doporučení odborníků a s respektem k místním obyvatelům; prioritou
  ie dořešení oblasti soutoku Moravy a Dyje.

ZEMĚDĚLSTVÍ A KRAJINA

[Zodpovídá: Jiří Lehejček, Pavel Čížek]

Dostupná nabídka kvalitních potravin

Politika potravinových systémů pro 21. století

- Možnost jíst zdravě musí mít každý! Lokální výroba a zpracování potravin, šetrná ke zdraví lidí a přírody bude standardem.
- S veřejností, farmáři a odborníky připravíme strategii potravinové politiky s cílem zlepšit dostupnost kvalitních
  potravin. Cílem je, aby široká veřejnost, včetně nízkopříjmových skupin, měla přístup k čerstvé a pestré stravě
  s vysokou nutriční hodnotou, distribuované zejména skrze krátké distribuční kanály a veřejné stravování.
- Podpoříme vzdělávací programy o udržitelné výrobě potravin, zvýšíme povědomí spotřebitelů o kvalitní, pestré a výživné stravě, kvalitním stravování a snížení plýtvání potravinami.
- Zvýšíme ochranu spotřebitelů revizí standardů kvality a zvýšíme informovanost zavedením nástroje stanovujícího nutriční hodnotu potravin.
- Ve veřejném stravování zajistíme stravování formou lokálních, sezónních a nutričně bohatých potravin včetně biopotravin.

Zdravá a odolná krajina

Krajina slábne a my s ní. Tím, že pomůžeme jí, pomůžeme sobě. Vraťme jí úrodnost a rozmanitost, pomozme jí zadržovat vodu, snižme erozi.

- Prosadíme užší spolupráci mezi ministerstvem zemědělství a životního prostředí spolutvorbu podmínek zemědělské dotační politiky, plán revitalizace krajiny a adaptačních opatření na změnu klimatu.
- Základní zemědělské dotace podmíníme setím meziplodin pro krmné účely i zelené hnojení, které omezí erozi
  půdy a zvýší zádrž vody v krajině.
- Zajistíme, aby opatření Společné zemědělské politiky skutečně podporovala adaptaci na klimatickou změnu, biodiverzitu a dobrý životní stav zvířat směrem k jejich přirozeným potřebám (pastva).
- Dále budeme usilovat o to, aby ekoplatby cílily hlavně na provedená opatření, nikoli plošně, do r. 2030 hospodařili ekologičtí zemědělci alespoň na čtvrtině zemědělské půdy s důrazem na ornou půdu, byly zachovány travní porosty a ponechávaly se nesečené biopásy pro hmyz a vhodnou směsí se zatravnila orná půda podél vodních toků a erozně nejvíce ohrožené půdy.
- Prioritou je pro nás i spravedlivá podpora výzkumu v zemědělství, mj. s cílem snížit hnojení o 20 %, používání
  pesticidů a ztráty živin o 50 procent do r. 2030.

Udržitelné hospodaření v lesích

Je to vidět už i z dálky: Přicházíme o lesy! Zastavme jejich rozpad, usnadněme práci lesníkům a posilněme biodiverzitu krajiny.

- Zdigitalizujeme a zjednodušíme státní správu i v oblasti lesnictví a navazujících oborech. Zajistíme poradenství
  pro vlastníky lesů. Provedeme forenzní analýzu ohnisek a rozšíření kůrovcové kalamity.
- Prosadíme změny vyhlášek (zejména o lesním hospodářském plánování), které zjednoduší realizaci nepasečných způsobů hospodaření v lesích a podpoří další důležitá opatření.
- Zajistíme podporu úprav lesních hospodářských plánů zaměřenou na zadržení vody v lesích.

- Nastavíme systém pozitivní a hospodárné motivace vlastníků pro potřebnou přeměnu lesů změna druhové skladby a struktury, přirozená obnova, adaptace na klimatickou změnu a zvyšování biodiverzity.
- Vytvoříme strategii obnovy a přestavby lesních porostů s důrazem na posilování ekosystémových funkcí dle rizika ohrožení rozpadu porostů a biomonitoringu reakce lesů na sucho.
- Ztransparentníme hospodaření podniku Lesy ČR, s.p., změníme vlastnickou politiku s důrazem na ochranu lesa a regionální rozvoj. Podpoříme vlastní výrobní kapacity pro realizaci běžných těžebních a pěstebních prací i včasnou asanaci vznikajících kůrovcových ohnisek.

MÍSTNÍ ROZVOJ A PODPORA REGIONŮ

[Zodpovídá: Matouš Vanča, Lukáš Vlček]

ROVNOCENNÉ REGIONY

Jestli stát někoho připravil o budoucnost, pak své vlastní regiony. Pohraničí, venkov nebo strukturálně postižené lokality nechal na pospas ne zrovna dobrým vyhlídkám. Výsledkem je rostoucí chudoba, sílící frustrace, nárůst sociálně patologických jevů a antisystémových tendencí, ale i zmařené životy a promarněný potenciál. Tahle hra s ohněm už musí přestat.

Chceme navázat na silně rozvinutý systém územní samosprávy a ve všech politikách státu zohledňovat, co udělají s obcemi a kraji. Ty může pozvednout výstavba vysokorychlostních tratí, intenzivní přeshraniční spolupráce, orientace hospodářství na digitální ekonomiku, robotizaci nebo automatizaci. Znatelně prospěje také změna stavebního zákona, zákon o dostupném bydlení a prevence ztráty domova, vyšší dostupnost služeb, zdravější životní prostředí, lepší kondice krajiny či podpora lokálního zemědělství a malých a středních farem.

Stát, který některé části svého území odepíše a nechá zaostávat, na to v budoucnu doplatí. Opačný přístup prospěje jeho ekonomice a hlavně lidem a obcím postižených regionů.

Prosperující venkov jako místo pro život

Země oplývá mlékem a strdím, ale na život mimo města stát setrvale zapomíná. Chceme rozvoj všech regionů bez výjimky. Vraťme venkovu lesk!

- Rozdíly mezi regiony se státu nedaří zmenšovat, naopak stále rostou. Dotace do regionů totiž směřují často naslepo a bez valného efektu. Budeme využívat práci s daty tak, abychom pomáhali venkovu chytře a podpořili každou obec v tom, co nejvíce potřebuje. Venkov si přímou podporu zaslouží, dotace ale nejsou tím hlavním prosperitu můžou do regionů přinést inovativní podniky, kvalitní připojení k internetu, výstavba vysokorychlostních železničních tratí nebo zvyšování kvality školství. Úroveň života na venkově poroste společně s přeměnou celého hospodářství země.
- Regionální politika bude koordinována napříč všemi vládními resorty. Všude, kde to bude účelné, bude vládní
  politika zohledňovat i regionální dimenzi.
- Život na venkově je život v krajině krajina si zaslouží, abychom ji nejen hospodářsky využívali, ale také do
  ní investovali. Zdravá a odolná krajina bude lákat k životu bydlení na venkově pak bude i díky kvalitnímu
  dopravnímu spojení a internetu plnohodnotnou alternativou životu ve městě.
- Více lidí pracujících ze svého venkovského domova přes internet s občasnou dojížďkou do města a zároveň decentralizace zemědělství směrem k menším rodinným hospodářstvím, budou znamenat i více uživatelů pro místní živnosti a služby. Lokální ekonomická i společenská aktivita pak bude lákat další obyvatele. Proces vylidňování venkova se tak může zastavit nebo dokonce obrátit.

Ffektivní rozhodování blíže občanům

Starosta nám vždycky bude blíž než ministr. Z radnice lépe vnímá svou obec i své sousedy. Nechme samosprávám volnost, dejme slovo i občanům.

V ČR je více než 6 250 obcí. Systém obecní samosprávy je sice komplikovaný a nákladný, ale zároveň umožňuje vysokou míru participace občanů na správě věcí veřejných ve svém okolí, což nám jinde v Evropě mohou závidět. Nechceme obce slučovat, ale systém vylepšit a obce navzájem propojit. Posílíme meziobecní spolupráci, a zároveň navrhneme úpravy obecního zřízení tak, aby vyhovovalo jak malým vesničkám, tak velkým městům. Na všech úrovních zůstanou přítomné prvky přímé demokracie.

- Ulevíme obcím od administrativy, kterou na ně stát valí. Státní správu v přenesené působnosti by obce měly
  vykonávat tehdy, pokud o to samy stojí (např. stavební úřady). K odbourání byrokracie přispěje i důsledná
  digitalizace.
- Zabezpečíme udržitelné financování krajů a obcí. Do finančního zajištění místních projektů více zapojíme státní rozvojovou banku (ČMZRB). Zachováme účelné dotační programy, zvláště pro nejmenší obce. Jinak ale raději pošleme peníze přímo do krajských a obecních rozpočtů – samosprávy nejlépe vědí, kam peníze nasměrovat. Prozkoumáme možnosti posílení vlastních příjmů obcí.
- Po zkušenostech s epidemií posílíme připravenost samospráv na krizové situace.

Jednodušší výstavba se zapojením veřejnosti

Vyběhat razítka pro dům trvá hrozně dlouho, jinde zase rostou obchoďáky ve velkém. Postavme to jinak! Ti, kdo v místě žijí, musí být slyšet.

- Stavební řízení musí být rychlé, snadné a klientsky přívětivé. Ideálem je zásada "jeden úřad jedno řízení –
  jedno razítko," tedy princip, že stavebník přinese na stavební úřad svou dokumentaci, a dále se nemusí o nic
  starat. Stanoviska všech dotčených orgánů, vlastníků inženýrských sítí i sousedů si úřad vyžádá sám. Mezi
  úřady obíhají digitální data, nikoliv stavebník se šanonem.
- Zásadní je role samospráv i místních občanů. Územní plánování je výsostná pravomoc samosprávy a hlavní
  nástroj obce k tomu, aby určovala, jak bude vypadat její území. Posílíme roli regulačních plánů, které umožní
  ovlivňovat stav území do větších detailů, a plánovacích smluv, které umožní zapojit investory do rozvoje obce.
- Účast veřejnosti musí zůstat zachována ve smysluplné podobě. Veřejnost musí mít právo vyjádřit se ke stavbám, které jí rostou "za humny", a které budou ovlivňovat život v obci na mnoho let.

PRŮMYSL, PODNIKÁNÍ A INOVACE

[Zodpovídá: Martin Jiránek, Miloslav Nič]

MODERNÍ EKONOMIKA

Zatímco hned za hranicemi pádí vpřed moderní hospodářství, u nás stále ještě jedou hlavně pásy v montovnách. Takhle Západ v platech nikdy nedoženeme.

Je na čase posunout se. Proměnit zdejší montovnu v mozkovnu a stát se trhem inovativních služeb a produktů, které je možné prodávat za víc než ty dávno zavedené. Zvyšovat kvalifikaci pracovní síly, hledat a přijímat nové technologie, přitahovat prestižní zaměstnavatele.

Na takovou pozici se musíme vypracovat. Aktualizovat školství tak, aby bylo přípravou na skutečnou budoucnost. Podpořit výzkum a sblížit ho s firmami. Přiblížit regiony ekonomickým centrům u nás i v zahraničí výstavbou infrastruktury. Zefektivnit práci státních institucí, snížit administrativní zátěž, zjednodušit vytváření pracovních míst a zakládání firem. Podporovat pružné pracovní podmínky s ohledem na nutné sladění pracovního a osobního života. A také změnit daňový systém tak, aby motivoval k práci, k podnikání a k inovacím.

Nutit nikoho nemůžeme. Vytvoříme-li však vhodné prostředí, trh si v něm cestu do 21. století sám najde, a Česko se tak bude moci opět zařadit mezi výrazně úspěšné země.

Konec levné ekonomiky

Česko potřebuje transformovat své hospodářství tak, aby se české firmy více prosazovaly v oblastech s vysokou marží. Proto potřebujeme dlouhodobě stabilní a předvídatelné prostředí pro podnikání, kvalitní vzdělávání, propojování firem, studentů a výzkumníků a moderní digitální infrastrukturu.

- Prioritou našeho přístupu k hospodářství a podnikání budou stabilita, předvídatelnost podnikatelského prostředí a potřeba dlouhodobého pohledu na možné změny.
- Výrazně posílíme podnikatelské vzdělání pro studenty středních a vysokých škol s akcentem na umění spolupráce, komunikaci, kreativitu a kritické myšlení.
- Zřídíme program podpory pro studenty s podnikatelskými záměry napříč vysokými školami a budeme je propojovat s konzultanty, inkubátory a investory a především mezi sebou.
- Zrevidujeme a omezíme administrativní povinnosti, kterým v současnosti podnikatelé čelí. Zjednodušíme a podpoříme začátky podnikání – například jednoduchými nástroji pro začínající firmy, které budou zaručovat soulad se všemi nároky ze strany státu (účetní systém, kalendář upozorňující na všechny termíny, vzory smluv a podobně).
- Umožníme malým a mladým firmám převádět daňovou ztrátu z výzkumu a vývoje do dalších období i formou slevy na odvodech za zaměstnance.
- Rozvineme systémy podpory vzniku inovativních firem stavějících na veřejném výzkumu.
- Založíme kompetenční centra po vzoru Německa či Velké Británie, která budou aktivně podporovat firmy při zavádění osvědčených moderních technologií a manažerských postupů.

Průmysl připravený na změny

V české ekonomice je silně zastoupen průmysl, a jeho modernizace je tak nezbytná pro prosperitu celé země. Stát tomu může napomoci promyšlenými reformami, které firmám umožní rozvíjet ty nejnovější technologie.

- Podpoříme veřejně dostupné databáze možností celoživotního vzdělávání v oblasti kompetencí pro průmysl
   4.0, které budou definovány ve spolupráci se zaměstnavateli.
- Vytvoříme referenční provozy po vzoru TestBedu pro průmysl 4.0 na ČVUT nebo inovačních laboratoří v Německu.
- Zavedeme vouchery na konzultace zavádění moderních technologií pro automatizaci procesů do praxe a na
  podporu digitalizace výrobních procesů a využívání dat generovaných ve výrobě, např. pro tvorbu tzv. digitálních dvojčat výrobků i výrobních procesů.
- Vytvoříme, kvalitní a stabilní digitální infrastrukturu i mimo regionální centra.
- Zřídíme programy zásadní rekvalifikace v regionech negativně zasažených technologickými a ekonomickými změnami po vzoru Trade Adjustment Assistance (např. při útlumu těžby uhlí).
- Lidské zkušenosti mají nevyčíslitelnou hodnotu. Materiálně i lidsky podpoříme podnikatele, manažery a zaměstnance všech generací, kteří se podělí o své zkušenosti. Vytvoříme infrastrukturu, která tyto zkušenosti zachytí v digitální podobě (např. konceptem Citizen Science).

Pokroková a udržitelná energetika

S ekonomickou transformací jde ruku v ruce i modernizace energetiky. Tu chceme šetrnou, udržitelnou a decentralizovanou.

- Vhodnou regulací a daňovým zvýhodněním podpoříme chytré měření a sítě a budeme dále rozvíjet přenosovou
  a distribuční soustavu a její efektivní integraci v celoevropské síti s důsledkem její vyšší účinnosti a odolnosti.
- Změnou regulace a legislativy umožníme rozvoj decentralizovaných, komunitních energetik. Podpoříme obce a společenství v jejich budování bez administrativních omezení.
- Pro malé výrobce energie vytvoříme legislativní podmínky pro dodávání energie do sítě za férovou cenu.
- Zpracujeme analýzu využití současných lokalit jaderných elektráren k dalšímu rozvoji při splnění jasných technických, ekonomických a bezpečnostních podmínek. Na základě zevrubné analýzy zvážíme ekonomickou a bezpečnostní výhodnost rozvoje jaderných elektráren. V každém případě se na tomto procesu nebudou podílet nedemokratické režimy jako jsou Ruská federace nebo Čínská lidová republika.
- Přechod teplárenství k nízkoemisním zdrojům připravíme tak, aby se skokově nezvýšily ceny, nenarušilo se centrální zásobování teplem a nedošlo k neudržitelnému nakládání s krajinou.
- Podpoříme výzkum a vývoj nových materiálů, technologií pro udržitelnou energetiku, například v oblasti malých modulárních reaktorů.

DIGITALIZACE, EFEKTIVNÍ VEŘEJNÁ SPRÁVA

[Zodpovídá: Ondřej Profant, Viktor Vojtko]

DIGITÁLNÍ REVOLUCE

Údajná digitalizace státu požírá miliardy, stále se však odehrává spíše na papíře: skenováním nebo přepisováním zbytečně vytištěných lejster. Takhle 21. století rozhodně nevypadá.

Chceme stát, kde informace proudí jak mezi úřady, tak k lidem. Stát, který z občanů netahá pořád dokola údaje, co už jednou dostal. Stát připravený ochránit kritickou infrastrukturu a osobní informace občanů před kybernetickými útoky či jinými zneužitími.

Naší vizí je digitálně kompetentní stát pro každého. Se službami přístupnými z domova či kanceláře, ale také z úřadu těm, kteří počítač běžně nepoužívají. V obou případech musí jít o služby natolik profesionální a přívětivé, že jejich využití nebude pro občana přítěží.

Digitalizaci je nutné uchopit v plné šíři a nezanedbat revizi procesů. Skenovaným formulářem to neskončí – půjde o celkové digitální propojení úřadů, po kterých běhají data a ne lidé.

Čas a peníze ušetří občané, firmy, ale i úřady. Ty budou mít čas věnovat se jednotlivcům ve složitých případech, anebo dojít k zeštíhlení, které nám tu slibují už celé generace politiků.

Skutečně digitální stát

Fronty na úřadech nemůžeme vystát. Na co máme internet? Už konečně zaveďme digitální státní správu. Ušetří nám nervy, čas a miliardy ročně.

- Digitalizaci pojmeme komplexně a systémově jasně rozdělíme kompetence a zajistíme strukturální, legislativní a personální podmínky pro její úspěšné zvládnutí.
- Zavedeme vstřícný přístup k občanům. Digitalizovaný stát aktivně pomůže a upozorní, kde bude třeba, a předejde tak zbytečným nedorozuměním a penále.
- Prosadíme jednotné uživatelské a programové (API) rozhraní pro komunikaci se státem. Všechny online služby budou uživatelsky přívětivé a budou se ovládat obdobně a intuitivně. Navíc je budeme průběžně vylepšovat podle dat a průzkumů. Služby budou poskytovány v otevřených formátech. Umožníme vznik alternativních nezávislých nástrojů eGovernmentu – zpřístupníme klíčové programové knihovny pro práci se státními systémy.
- Otevřená data budou primárním způsobem sdílení dat s veřejností i mezi úřady.
- Z pošty a CzechPointů vytvoříme bránu k celému eGovernmentu pro každého.

Profesionální státní správa

Úřad má s občanem jednat jako s klientem. Přívětivě. Změňme služební zákon, aby služby státu byly odborné, kvalitní a vzájemně provázané.

- Na základě inventury agend ve státní správě přebytečné agendy zrušíme, stanovíme optimální počet tabulkových míst a optimalizujeme provozní náklady. Snižování počtu úředníků nebude chaotické, ale podepřené daty. Důraz bude kladen na digitalizaci.
- Opravíme služební zákon zejména napravíme škody, které provedla Babišova vláda, když usnadnila opětovnou politizaci státní správy. Při tom provedeme další úpravy za účelem posílení odpovědnosti úředníků a větší stability státní služby (včetně financování).

- Političtí náměstci budou mít jasnou odpovědnost a jasný mandát. Politické vedení ministerstva musí být dostatečně silné, zároveň nesmí zneužívat k politickým aktivitám státní úředníky.
- Státní správa začne provádět proaktivní náborovou politiku a usnadní vstup odborníků z praxe. Platové podmínky pro špičkové informatiky, právníky, analytiky a další experty se budou odvíjet od trhu práce. Stát bude nabízet více nefinančních benefitů běžných v soukromém sektoru. Výběrová řízení musí být transparentní, ve výběrové komisi budou nezávislí odborníci.
- Vybrané úřady začnou metodicky sbírat zpětnou vazbu od klientů za účelem zvýšení kvality svých služeb.

Snadná volební účast

Možnost volit omezuje řada přežitků. Usnadněme volbu mimo trvalé bydliště, zaveďme korespondenční volbu, hledejme model online hlasování.

- Zavedeme korespondenční volbu pro sněmovní, prezidentské a evropské volby systémem tzv. dvou obálek s možností volbu změnit osobně ve volební místnosti.
- Zkrátíme volby na jeden den a současně umožníme volit s předstihem nebo si vyřídit voličský průkaz na CzechPointech.
- Zjednodušíme volební systém do komunálních voleb tak, aby každý volič měl jasnou představu o tom, co se stane s hlasem po jeho odevzdání. Systém také bude respektovat různou velikost obcí.
- Zahájíme intenzivní přípravu pro volbu prostřednictvím internetu při důsledném zachování základních zásad volebního práva jako je přímost, rovnost a především tajnost.

Transparentní a efektivní veřejné zakázky

Naučme úředníky nakupovat, jako by to platili z vlastního. Ať pořizují jenom to, co za to státu stojí, bez průtahů a pod dohledem nás všech!

- Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) potřebuje reformu, aby se zvýšila jeho transparentnost, předvídatelnost a rychlost. Úřad by měl podporovat zdravé tržní prostředí a motivovat k nákupu kvalitních řešení, ne pouze lpět na formalismech.
- Zvýšíme transparentnost problematických typů zakázek. Zvýšení transparentnosti ale nesmí znamenat více administrativy, obzvláště pro malé obce. IT systémy pro veřejnou evidenci zakázek musí být kvalitní a propojené, aby se eliminovaly duplicitní úkony. Tím se celková administrativní zátěž sníží pro obce, centrální úřady, ale i dodavatele.
- Odstraníme zákonné bariéry pro centrální zadávání. Po vzoru Rakouska vytvoříme e-shop, kde úřadům nabídneme centrálně vysoutěžené produkty při minimální administrativě. Začneme se softwarem, včetně řešení s otevřeným zdrojovým kódem.
- Budeme podporovat důraz na výsledek zakázky. Rozšíříme metodickou podporu, aby bylo při výběru dodavatele
  jednodušší zohlednit kvalitu, celkový společenský přínos a další nefinanční kritéria.

Důslednější ochrana osobních údajů a soukromí

Velký bratr do rodiny nepatří! Omezme možnosti státu i firem zneužít osobní údaje ke sledování, marketingu či ovlivňování sociálními sítěmi.

- Narovnáme právní odpovědnost v oblasti osobních údajů mezi soukromým a veřejným sektorem. Posílíme český Úřad pro ochranu osobních údajů a navrhneme posílení evropských institucí pro ochranu osobních údajů, aby byly schopné prosazovat celoevropské zájmy vůči globálním gigantům.
- Omezíme přebujelé sledování kamerovými systémy. Nepřipustíme využívání pokročilých technologií k plošnému rozpoznávání osob bezpečnostními složkami.
- Zrušíme plošný sběr dat z elektronických sítí.

- Nastavíme obranu státu v kyberprostoru tak, aby neomezila právo na soukromí ani svobodné prostředí internetu.
- Budeme nadále prosazovat právo nebýt digitální, například zachováním platby hotovostí, fyzických průkazů a kontaktů s úřady jako alternativu k digitálním prostředkům.

Důsledná obrana v kyberprostoru

Bojištěm 21. století je internet. Připravme se, že na něm budeme svádět bitvy! Opevněme nemocnice proti kyberútokům, braňme svá osobní data.

- Definujeme standardy bezpečnosti IT řešení pro veřejnou správu. Usnadníme zaměstnávání a férové odměňování IT odborníků ve veřejné správě; prosadíme jejich efektivní sdílení mezi více institucemi.
- Zasadíme se o spolupráci s EU, NATO a dalšími mezinárodními partnery tak, aby internet zůstal otevřený a bezpečný. Budeme čelit snahám nedemokratických států o jeho cenzuru, rozparcelování, vytěžování citlivých osobních údajů a narušování lidských práv.
- U nově pořizovaných technologií budeme ve výběrových řízeních preferovat otevřený SW, HW a standardy; výběrová řízení rozdělíme na menší logické části, a tím je zpřístupníme i pro menší firmy. Zapojíme do kybernetické bezpečnosti startupy a malé a střední firmy.

BEZPEČNOST

IZodpovídá: Lukáš Kolářík. Vít Rakušanl

Chytrá válka s dezinformátory

Havel by zíral, jak si v boji vede pravda. Dezinformátoři tahají za nos čtvrtinu z nás. Pojďme pravdě pomoci na světlo. Edukativně i právně.

- Chceme zvýšit vymahatelnost platných zákonů v online prostředí tak, aby zůstala zachována svoboda slova, ale i odpovědnost.
- Pomocí grantů podpoříme nezávislé, kompetentní a transparentní organizace, které se věnují ověřování faktů a výroků.
- Zavedeme pravidla pro transparentnější fungování větších zpravodajských médií: uvedení vydavatele, majitelů, významných sponzorů a finančních výkazů.
- Agenda boje proti dezinformacím se stane jednou z našich priorit během českého předsednictví v Radě EU v roce 2022

Nahrávat a chránit

Doba covidu vyhrotila vztahy mezi veřejností a policií. Uložme jim nahrávat své zákroky. Nespravedlnost odhalíme, spravedlivým nebudeme křivdit.

- Na základě zahraničních zkušeností definujeme doporučení pro použití osobních kamer policistů, které
  následně otestujeme v tříměsíční pilotní studii s 200 policisty. Ověřené řešení zavedeme do policejní praxe.
- Prosadíme vyhlášky, které budou reflektovat výsledky pilotní studie a jasně specifikují povinnost nosit a užívat kameru včetně postihů za nedodržení těchto ustanovení.
- Vytvoříme metodiku pro nákup příslušného vybavení a poskytneme obcím dotace na jeho pořízení pro městskou policii.

Migrace

V EU prosazujeme ochranu vnějších hranic a prevenci nelegální migrace, ne kvóty. Pro cizince s legálním pobytem chceme férový přístup.

- Podporujeme řešení příčin migrace v místech jejího vzniku. Jednak spolupráci EU se zeměmi, které jsou
  zdrojem migrace nebo přes ně vedou migrační trasy, se záměrem předcházet nelegální migraci již mimo území
  EU. Ale také boj proti převaděčství a humanitární pomoc v místech zasažených katastrofou.
- Podpoříme řešení migrace bez povinného přerozdělování pomocí kvót.
- Podpoříme praktickou spolupráci mezi státy EU v oblasti azylu a návratové politiky, včetně reformy agentury FRONTEX.
- Podpoříme posílení ochrany vnějších hranic EU včetně zavedení tzv. pre-screeningu, hraničního řízení o azylových žádostech a posílení sdílení údajů.
- Podpoříme digitalizaci cizineckého řízení. Systém pro vyřizování pobytu má být přívětivý a důstojný. Cizinec, který respektuje zákony, by měl mít proces prodloužení pobytu zjednodušený.
- Při realizaci opatření budeme klást důraz na bezpečnost, zachování základních práv v EU a účinnou humanitární a rozvojovou pomoc.

Promyšlená logistika pro krizové situace

Dobře jsme to viděli teď: Čelit krizi nemůže jeden "krizový manažer". Pro pohromy či velké havárie zaveďme funkční, státem jištěný systém!

- Vytvoříme a zveřejníme celostátní scénáře pro krizové situace a budeme pořádat cvičení (povodně, epidemie, plošný výpadek proudu, ekologické katastrofy).
- Vytvoříme celostátní monitorovací a informační systém krizové logistiky pro centrální sběr a distribuci dat souvisejících s krizovým řízením.
- Vytvoříme finanční programy rychlé podpory pro budoucí krizové situace s jasnými pravidly, které budou
  vybudovány pro potřeby státu, obcí, firem i domácností. Ty budou spustitelné ze dne na den.
- Na základě krizových scénářů prosadíme preventivní plánování náhradních kapacit infrastruktury. Do Ústavního zákona o bezpečnosti ČR a Krizového zákona doplníme podrobnější právní úpravu krizových stavů při zachování parlamentní kontroly.

PRÁCE A SOCIÁLNÍ PÉČE

[Zodpovídá: Olga Richterová, Marek Hilšer]

JISTOTA PÉČE A POMOCI

Společnost dává smysl hlavně ve chvílích, na které jedinec nestačí. Daněmi se skládáme na sdílené služby a prostředky, které bychom si sami nemohli dovolit.

Začít musíme u nejzranitelnějších. Zvýšit kvalitu školství a zajistit správný rozvoj dětí, i pokud jde o sport nebo stravu v jídelnách. Zajistit účinnou zdravotní péči včetně duševního zdraví. Stabilizovat důchodový systém a umožnit strávit každé období života v domácím prostředí.

Do potíží se může dostat každý a vyspělá společnost je mnohdy jedinou jistotou, že na ty největší trable nebudeme úplně sami. Účinnou pomoc proto musíme zajistit všem, kteří se ocitnou v těžké životní situaci následkem nemoci, havárie, ztráty zaměstnání nebo těžkého rozvodu. Je třeba též pomáhat se začleněním lidí na okraji společnosti, hledat cesty z exekucí, zajistit prevenci sociálních problémů, vyřešit bytovou nouzi. Všem se nám to vrátí nejen v penězích – rychlá pomoc předchází vyšším výdajům v budoucnu, ale i dlouhodobým pádům na dno. Zatím jsme takovému ideálu stále daleko.

Vraťme zemi funkční společnost. Stabilní, zdravou, vzdělanou, sebevědomou a solidární.

Dostupnější bydlení pro důstojné žití

Statisíce Čechů každý měsíc bojují s tím, kde vzít peníze na nájem. To chceme změnit. Posílíme pravomoci obcí, které pomohou účinně řešit vážnou situaci s bydlením každému, kdo si nedokáže vlastními silami najít nebo udržet důstojné bydlení.

- Prosadíme zákon o podpoře v bydlení, který na základě dobré zahraniční a domácí praxe nabídne:
  - systematické řešení situace lidí ohrožených ztrátou bydlení a soubor možných nástrojů pro obce, včetně jasného financování. Součástí řešení budou:
  - různé formy poradenství (sociální, realitní, právní, dluhové apod.) koordinovaná skrze kontaktní centra bydlení
  - podpora bydlení i v soukromém sektoru za využití garance
  - výstavba dostupných a sociálních obecních bytů
  - asistence při zabydlování lidí, kteří žili v nevyhovujících podmínkách
- Cílem je také to, aby si například lidé s postižením nebo senioři mohli vybrat mezi bydlením v běžné domácnosti nebo menším komunitním bydlením – velké ústavy nemohou životu dát lidský rozměr.

Trh práce, který jde naproti lidem i trendům

Pracovní trh musí reagovat na společenský vývoj. Chceme snazší sladění osobního a pracovního života, spravedlivé odměňování a rozvoj zaměstnanců, férové smluvní vztahy a bezpečné pracovní podmínky.

- Podpoříme flexibilní formy pracovního uspořádání pro zaměstnané rodiče a pečující osoby, zejména skrze přivýdělky v průběhu rodičovské dovolené, úpravu pracovní doby a možnosti práce z domova.
- Přivýdělky na dohody (DPP/DPČ) zachováme s co nejmenší administrativní zátěží.
- Zavedeme jednotný portál veřejné správy pro online podporu zaměstnavatelů.
- Doplníme podporu rodin o flexibilní dvouměsíční peněžitou pomoc v rodičovství pro druhého z rodičů, který nečerpá rodičovský příspěvek.

- Navrhneme finanční úlevy zaměstnavatelům na pracovní místa pro zdravotně znevýhodněné osoby chráněná dílna nesmí být jedinou možností.
- Zavedeme automatickou valorizaci minimální mzdy dle průměrné mzdy.
- Zajistíme trestání nelegálních agentur práce, které neposkytují bezpečnost a ochranu zdraví při práci a neplatí férovou mzdu.
- Modernizujeme Úřad práce, aby poskytoval skutečné individuální poradenství a pomoc.
- Zasadíme se za snižování rozdílů mezi odměňováním mužů a žen.

Dostupné a efektivní sociální služby

Prevence je levnější a účinnější než drahé řešení následků. Systém sociální podpory zjednodušíme a zlidštíme. Díky předvídatelnému víceletému financování budou služby dostupné ve všech regionech.

- Principy, které podpoříme:
  - víceleté financování, regionálně vyvážené služby, důraz na kvalitu
  - komunitní a terénní péče v domácím prostředí a podpora rodinných pečujících
  - transformace velkých ústavů na zařízení menšího, komunitnějšího typu
  - přehledné informace o systému a dostupnosti pomoci služeb, podpory i dávek
  - předvídatelnost podpory díky valorizaci podle inflace
  - spravedlivé mzdy a ohodnocení pracovníků profesí v sociální oblasti
  - sociálně právní ochrana dětí podle potřeb dětí a rodin, s minimem administrativy

Důstojná domácí a komunitní péče

Žít a dožít doma nebude jen zbožným přáním. Zpřístupníme komunitní sociální a zdravotní služby a těm, kteří o své blízké pečují, bude poskytována účinná systémová podpora.

- Zajistíme dostupnost terénních a ambulantních služeb sociální a zdravotní pěče tak, aby byly v co největší míře
  poskytovány v domácím prostředí a místní komunitě. Současně podpoříme rozvoj sítě odlehčovacích služeb.
- Vytvoříme ucelený systém péče o člověka se sníženou soběstačností v přirozeném prostředí.
- Podpoříme síť neformálních pečujících: dostupnost potřebných pomůcek a podpůrných technologií, psychosociální podpora, informovanost a vzdělávání.
- Podpoříme rozvoj zejména terénní paliativní péče, včetně dětské hospicové péče a profesionálního provázení pozůstalých rodin.
- Zajistíme kvalitní péči v pobytových zařízeních. Zasadíme se o přechod z velkých ústavů ke komunitnímu formátu.

Férové příležitosti pro lidi na okraji

Lidé budou mít rovné šance bez ohledu na to, kde a komu se narodili. Zasadíme se o narovnání nerovností v přístupu ke vzdělání, bydlení a práci v ohrožených regionech.

- Řešení sociálních problémů je nejúčinnější na místní úrovni.
- Podpoříme zákon o podpoře v bydlení, který nastaví podporu a financování sociální práce s lidmi v bytové nouzi.
- Rozšíříme dostupnost poradenství v řešení exekucí a dluhových pastí, aby se lidé mohli navrátit do legální ekonomiky.
- Zasadíme se o dostupnost všech stupňů vzdělávání pro děti ohrožené školním neúspěchem
- Podpoříme zohlednění práce v náročné lokalitě ve financování škol, podpůrné týmy, pravidelné supervize a další možnosti předcházení vyhoření pro učitele ve strukturálně vyloučených regionech
- Podpoříme zapojení sociálně znevýhodněných uchazečů o zaměstnání, aby se zapojili do běžného trhu práce (částečné úvazky, tréninková pracovní místa u obcí, integrační sociální podniky a související zákon o sociálním podnikání, rekvalifikace, zprostředkování zaměstnání).

DOPRAVA A INFRASTRUKTURA

[Zodpovídá: David Witosz, Václav Bernard]

Vzájemně propojená dopravní výstavba

Přestaňme lít beton, jak koho napadne. Infrastrukturu dopravy plánujme v logickém celku roky dopředu. Promyšleně, efektivně, bez průšvihů.

- Prosadíme dlouhodobé plánování výstavby silnic, železnic a další infrastruktury s transparentním financováním.
- Budeme rozvíjet nové kapacity pro nákladní železniční dopravu, aby bylo možné na ni převést významnou část dopravy kamionové.
- Odstraníme "železnou oponu" na hraničních přechodech s Německem a Rakouskem, aby zejména v nákladní železniční přepravě nedocházelo ke zbytečným procesním zdržením.
- Stavět se bude na základě společenské potřebnosti, a ne politického lobbingu.
- Na schválení plánu naváže zákon o zajištění jeho financování na dobu minimálně 10 let, aby potřebné výdaje byly dlouhodobě kryté.

Kombinovaná výstavba vysokorychlostních tratí

Neplýtvejme časem, tenhle vlak nám nesmí ujet! S rychlými spojeními nám budou blízcí blíž. Na jejich výstavbě vydělají obce, regiony i stát.

- S výstavbou sítě VRT budou budovány další relevantní sítě (velmi vysoké napětí, data, atd.) i projekty lokálního významu.
- Do přípravy a diskuse o trase zapojíme odbornou i širokou veřejnost.
- V návrzích budeme reflektovat potřeby místních občanů a připomínky dotčených obcí, jako výstavba nebo
  oprava školních, sociálních, kulturních zařízení, nových bytů, čističek, rozvoden apod., prostě toho, co lze
  postavit současně s velkou stavbou VRT.
- Ustavíme pro tyto projekty pevný finanční rámec.
- Celý program bude legislativně a institucionálně zajištěný. Nadresortní řízení umožní identifikovat problémy a následně navrhnout společné řešení, např. při odlišných zájmech sousedících obcí.

Kvalitně připravené stavby, opravy a vedení

Opakované uzavírky, výkopy bez dělníků, prodražené stavby. Levá ruka neví o pravé! Posuňme projekty dál sdílením dat mezi všemi účastníky.

- Zpracujeme návrh liniového zákona podle vzoru vyspělých zemí. To nám umožní stavět rychle, levně, efektivně, návazně.
- Díky sdíleným datům budeme mít úplný přehled a veřejnou kontrolu nad stavem infrastruktury.
- U státních organizací jako jsou Ředitelství silnic a dálnic nebo Správa železnic budeme postupovat v linii transparentních výběrových řízení, kvalitní projektové přípravy a veřejné kontroly rozhodovacích procesů.
- Stromy do měst patří. Zaktualizujeme legislativu ochranného pásma sítí pro výsadbu zeleně.
- Podpoříme využívání kolektorů, které umožňují snadnou údržbu i rozšíření.

Veřejná doprava lidských rozměrů

Společný cíl? Cestovat pohodlně a bezpečně, neplýtvat energií ani časem! Nezakazujme auta – budujme prostředí, kde nejsou nepostradatelná.

Efektivní doprava uvnitř sídel i mezi nimi

- Odstraníme legislativní bariéry pro rozvoj bezmotorové i sdílené mobility. Obcím a krajům poskytneme maximální podporu v jejich snažení.
- Budeme sdílet zkušenosti měst, která s transformací již začala.

Otevřené soutěžení kontraktů v dopravě

- Definujeme parametry a standardy kvality dopravních služeb.
- Budeme důsledně prosazovat transparentní výběrová řízení na provozování vlaků a autobusů veřejné dopravy.

Významná role v kosmickém programu

Praha se v roce 2021 stane centrem vesmírného programu Evropské unie. Nastupme včas na palubu evropského kosmického výzkumu. Je to jedinečná příležitost pro naši ekonomiku, vědu i průmysl. Kapacity na to máme!

- Maximálně využijeme potenciál, který představuje vznik Agentury pro kosmický program EU (EUSPA) v Praze.
- Vytvoříme Národní kosmickou agenturu pro lepší koordinaci a koncentraci českých kosmických aktivit.
- Podpoříme rozvoj průlomových technologií, které představují obrovské příležitosti pro českou vědu i průmysl.

KULTURA A CESTOVNÍ RUCH

[Zodpovídá: Ondřej Chrást, Jan Lacina]

Kultura je základním pilířem naší demokratické společnosti. V souvislosti s pandemií se ve vší nahotě projevila absence jasné vize a dlouhodobé problémy s financováním. Proto její rozpočet navýšíme a navrátíme jí původní lesk a záři. Prosadíme udržitelný cestovní ruch, z něhož budou ekonomicky profitovat místní i regiony. Veřejnoprávní média musí zůstat zachována a být zárukou objektivního informování obyvatel. Prosadíme změnu způsobu volby do jejich kontrolních rad, ať mohou zůstat nezávislá.

Zasloužené peníze české kultuře

Svobodná kultura patří k pilířům vyspělé společnosti. Notabene naší, kulturně vždy bohaté a slavné. Dejme české kultuře zaslouženou injekci!

- Rozpočet kultury (bez transferu církvím) cílíme na 1 % státního rozpočtu.
- Kulturní instituce získají odpovídající nezávislost vedoucí ke stabilnímu prostředí systému.
- Zajistíme rychlou a smysluplnou implementaci nové Strategie MKČR pro kulturní a kreativní průmysly. Systematickou podporou kreativity vytvoříme významný a jedinečný nástroj rozvoje kultury a jejího financování.
- Snížíme DPH na kulturu v hranicích vymezených evropským právem. Zákazníci tak ušetří stovky milionů korun.
- Po vzoru vyspělých evropských zemí podpoříme tzv. status umělce, který má zásadní dopad na zlepšení profesního, sociálního a ekonomického postavení umělců.

Svobodná a transparentní média veřejné služby

Média veřejné služby nikdy nesmí ohnout hřbet. Hlídejme jim záda! Změňme způsob volby do jejich kontrolních rad. ať mohou zůstat nezávislá.

- V radách ČT a ČRo usednou skuteční nezávislí odborníci, kteří budou voleni více subjekty jak Sněmovnou, tak Senátem, případně skutečně významnými odbornými, profesními a společenskými institucemi.
- Hospodaření veřejnoprávních médií bude podléhat kontrole Nejvyššího kontrolního úřadu.
- Pro případnou změnu mediálních zákonů bude vyžadován souhlas komor Parlamentu obdobně, jako tomu
  je u volebních zákonů.
- Zajistíme trvale udržitelné financování, které zajistí ekonomickou nezávislost médií veřejné služby a bude nezávislé na aktuální politické moci.

Autorské právo pro digitální svět

Moderní technologie mění i možnosti autorské tvorby. Zprůhledněme kolektivní správu a zpřístupněme tvorbu financovanou z veřejných zdrojů.

- Prosadíme co možná nejširší zpřístupnění digitálních fondů paměťových institucí, ať už skrze legislativní či nelegislativní opatření.
- Ve spolupráci s nositeli práv budeme hledat cesty, jak posílit jejich svobodu volby ve vztahu ke kolektivní správě s důrazem na rozsah povinné a rozšířené kolektivní správy.
- Budeme dále posilovat transparentnost fungování kolektivních správců, a to nejen vůči nositelům práv, ale
  i vůči uživatelům; včetně proaktivního sdílení informací veřejnosti.

- Zajistíme, aby povinnost oznamování hudební produkce tam, kde interpret hraje výhradně vlastní hudební díla, nebyla protiprávně vymáhána.
- Zpřehledníme pravidla pro licencování některých děl veřejného sektoru. Zavedeme pravidla, která díla, financovaná z veřejných peněz musí být veřejně přístupná.
- Budeme prosazovat co nejširší užívání principů "otevřeného přístupu" (Open Access) v případě financování vysokých škol, výzkumných programů a grantové a technologické agentury.
- Zohledníme v autorském zákoně nálezy Ústavního soudu k povinnosti platit poplatky kolektivním správcům za přijímač bez hospodářského významu.

Vzkvétající regiony díky cestovnímu ruchu

Pár lokalit v obležení turistů – zbytek ČR jako by snad nebyl. Udržitelný cestovní ruch je šancí k rozvoji všech regionů. Využijme ji zcela!

- Připravíme strategii, která bude cílit na zmírnění dopadů masové turistiky a rozmělnění davů turistů do méně exponovaných míst. Cestovní ruch přinese nové pracovní příležitosti a pomůže v rozvoji všech regionů.
- Předložíme moderní legislativní řešení, které kromě jasného nastavení odpovědnosti na jednotlivých úrovních stanoví pravidla podnikání pro průvodce, horskou službu apod. a zejména pro sdružování finančních prostředků, aby se tyto prostředky vracely zpět do rozvoje regionů.

EU, ZAHRANIČÍ A OBRANA

[Zodpovídá: Jan Lipavský, Radim Sršeň]

SEBEVĚDOMÁ A BEZPEČNÁ ZEMĚ

Mívali jsme stát, který respektovali všude ve světě. Chceme ho zpět. Dejme zahraničí jasně a přesvědčivě najevo, kam chceme patřit a že si to tam stále ještě zasloužíme. Mnozí o nás už pochybují.

Skutečný spojenec nemůže jen natahovat ruku. Tu samou ruku musí nabízet jako pomocnou, přiložit ji k dílu, necuknout. Okopávání bruselských kotníků a lokální politikaření namísto řešení společných problémů v době, kdy od EU přijímáme fůru pomoci, působí až podrazácky.

Pokud se nám něco nelíbí, musíme si to vyjednat z pozice hrdého členského státu. Už příští rok budeme mít příležitost v podobě předsednictví v Radě EU, které můžeme využít ke zlepšení vnímání Česka evropskými partnery a kde můžeme klást důraz na českou agendu.

Narovnejme se a bude s námi jednáno jako s rovnými. Vystupujme hrdě vůči celému světu, prokazujme orientaci na evropské a světové demokracie, aktivně se stavme za lidská práva. Abychom si to mohli dovolit, musíme posílit spojenectví v NATO a zvýšit důraz na obranu země. Nejen proti tradičním hrozbám, ale i proti hrozbám kybernetickým nebo hybridním.

Úspěšné předsednictví v Radě EU

Radě EU předsedáme už příští rok a vláda stále není připravena? Předsednictví v Radě EU je příležitost prosadit témata, která jsou pro nás důležitá. Chceme být ostatními členskými zeměmi bráni za spolehlivého a zodpovědného partnera.

- Naši roli v Radě EU bereme vážně. Vyčleněním odpovídajících prostředků zajistíme profesionální, kvalitní a úspěšné pořádání předsednictví.
- Chceme aktivně zapojit města, obce, kraje a funkčních území. Zapojíme také významné aktéry z neziskového sektoru, zájmových sdružení i občanské společnosti.
- Dohlédneme na posílení transparentnosti Rady EU registr lobbistů musí fungovat podobně jako u Evropského parlamentu.
- Zasadíme se o zvýšení počtu českých expertů v institucích EU. Na pozitivním obrazu Česka v Evropě můžeme dále stavět, stejně jako na tématech, která v čele EU rozpracujeme.
- Posílíme výuku o základním fungování Evropské unie ve školách. Chceme informované občany, kteří vědí, jak vzniká legislativa, která je ovlivňuje, a jak ji mohou ovlivnit oni.

Silnější hlas v evropě

Chceme se aktivně a konstruktivně podílet na budoucnosti Evropy. V případě potřeby máme být tahounem společného postupu v zájmu občanů ČR a ostatních členských zemí.

- Priority českého předsednictví budou: dokončení popandemické obnovy ekonomiky, podpora a regulace
  v oblasti digitalizace, životní prostředí, politika rozvoje regionů včetně rozhodování zdola, vnitřní daňové
  ráje, vysokorychlostní tratě a transparentní nakládání s dotacemi.
- Budeme klást důraz na kompetentnost, kvalifikaci a jazykové znalosti ministrů, náměstků, diplomatů i úředníků. Formování české pozice bude založeno na odbornosti a faktech.

- Budeme věcně a objektivně diskutovat o legislativních aktech tak, aby odpovídaly principům evropského práva a ctily princip subsidiarity. Poslanci nebudou svádět své chyby na EU.
- Budeme aktivně spolupracovat se všemi ideově spřízněnými vládami dle tématu, ne jen těmi z V4.
- Budeme podporovat jednotný vnitřní trh včetně širších pracovních příležitostí, financování mobility pro studenty, volné cestování napříč Evropou i Zelenou dohodu pro Evropu.

Zahraniční politika stojící na hodnotách

Ukažme světu, že máme páteř. Aktivní zahraniční politikou znovu prokazujme smysl pro demokracii, lidská práva nebo klimatickou odpovědnost.

- Budeme aktivním členem OSN. Světové banky či MMF.
- Podpoříme občanskou společnost, nezávislá média i disent v autoritářských zemích. Budeme dále nabízet útočiště bojovníkům za lidská práva. Zasadíme se o pomoc utlačovaným skupinám všude na světě.
- Nebudeme zásobovat autoritáře zbraněmi či technologií, které mohou zneužít k potlačování lidských práv.
- Považujeme za důležité rozvíjení vztahů s nejbližšími sousedy EU, tedy státy západního Balkánu a Východního partnerství. Budeme nadále prohlubovat obchodní i diplomatickou spolupráci s Tchaj-wanem.
- Budeme rozvíjet dialog s českou občanskou společností v otázkách zahraniční politiky a lidských práv.
- Budeme plnit klimatické cíle Pařížské dohody společně s dalšími členskými státy OSN.

Zodpovědný přístup k obraně i spojencům

Naše obrana stojí na moderní a připravené armádě a na členství v NATO a EU. Navýšené výdaje do obrany projdou i českou vědou, výzkumem nebo průmyslem.

- Chceme navyšovat výdaje na obranu s cílem dosáhnout 2 % HDP do konce volebního období. Zavedeme víceletý rozpočtový rámec, který armádní rozpočet stabilizuje a zefektivní.
- Budeme aktivním členem NATO tak, aby byl v Alianci slyšet evropský hlas. Podpoříme společné vojenské mise demokratických států a vojenskou přítomnost v pobaltských státech.
- Podpoříme cíl 2 % obranných výdajů na vědu a výzkum. Modernizace může posílit domácí odvětví s vysokou přidanou hodnotou i nastupující technologie (vesmírné technologie, umělá inteligence, biotechnologie).
- Zasadíme se o posílení společenské odolnosti včetně Aktivních záloh a spolupráce se školami. Dále podpoříme zapojení armády do civilní ochrany.

Zadavatel: Piráti a Starostové | Zpracovatel: Jarmila Palatá

Česká pirátská strana Na Moráni 360/3, 128 00 Praha 2

Starostové a nezávislí, Malostranské nám. 266/5 118 00 Praha 1 – Malá Strana

> www.piratiastarostove.cz nebo www.pirati.cz a www.stan.cz.

https://www.facebook.com/ceska.piratska.strana a https://www.facebook.com/starostove

https://twitter.com/PiratskaStrana a https://twitter.com/STANcz

https://www.instagram.com/pirati.cz a https://www.instagram.com/stan.cz